Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (šestého senátu)

20. září 2012 *

„Státní podpory — Podpora, kterou Francie údajně poskytla společnosti La Poste ve formě neomezené implicitní záruky vyplývající z jejího postavení veřejné instituce — Rozhodnutí, kterým se podpora prohlašuje za neslučitelnou s vnitřním trhem — Žaloba na neplatnost — Právní zájem na podání žaloby — Přípustnost — Důkazní břemeno ohledně existence státní podpory — Výhoda“

Ve věci T-154/10,

Francouzská republika, původně zastoupená E. Belliard, G. de Berguesem, B. Beaupère-Manokha, J. Gstalterem a S. Menezem, poté E. Belliard, G. de Berguesem, J. Gstalterem a S. Menezem, jako zmocněnci,

žalobkyně,

proti

Evropské komisi, zastoupené B. Stromskym a D. Grespanem, jako zmocněnci,

žalované,

jejímž předmětem je návrh na zrušení rozhodnutí Komise 2010/605/EU ze dne 26. ledna 2010 o státní podpoře C 56/07 (dříve E 15/05), kterou Francie poskytla společnosti La Poste (Úř. věst. L 274, s. 1),

TRIBUNÁL (šestý senát),

ve složení H. Kanninen, předseda, N. Wahl (zpravodaj) a S. Soldevila Fragoso, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: C. Kristensen, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 19. března 2012,

vydává tento

* Jednací jazyk: francouzština.

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu

Vnitrostátní právo upravující postavení společnosti La Poste

Postavení společnosti La Poste od 1. ledna 1991 a právní důsledky tohoto postavení

1 Na základě francouzského zákona č. 90-568 ze dne 2. července 1990 o organizaci veřejných poštovních a telekomunikačních služeb (loi n° 90-568, du 2 juillet 1990, relative à l'organisation du service public de la poste et des télécommunications; JORF ze dne 8. července 1990, s. 8069) bylo bývalé generální ředitelství pošt a telekomunikací, které až do té doby podléhalo ministerstvu pošt a telekomunikací, přeměněno ode dne 1. ledna 1991 na dvě samostatné právnické osoby veřejného práva: France Télécom a La Poste. Tento zákon společnosti La Poste výslovně povolil, aby kromě svého poslání veřejné služby rozvíjela určité činnosti otevřené hospodářské soutěži.

2 Podle článku 1 arrêté du 31 décembre 1990 accordant la garantie de l'État aux emprunts obligataires PTT et aux bons d'épargne PTT (vyhláška ze dne 31. prosince 1990 o poskytnutí státní záruky za obligační půjčky PTT a spořitelní certifikáty PTT vydané před 31. prosincem 1990; JORF ze dne 18. ledna 1991, s. 917), „[ú]roky, odpisy, prémie, provize, náklady a příslušenství obligačních půjček a spořitelních certifikátů PTT vydaných před 31. prosincem 1990 s cílem přispět k financování investičních výdajů dodatečného rozpočtu pošt a telekomunikací na základě článku L. 127 code des postes et télécommunications (poštovní a telekomunikační zákon) […] a převedených na La Poste na základě článku 22 zákona ze dne 2. července 1990 […], jsou bezpodmínečně zaručeny státem".

3 Rozsudkem ze dne 18. ledna 2001 Cour de cassation (kasační soud, druhý občanskoprávní senát) stanovil zásadu, že společnost La Poste musí být postavena na roveň veřejné instituci výrobní a obchodní povahy (dále jen „VIVO").

4 Ve francouzském správním právu jsou VIVO právnickými osobami veřejného práva, které mají právní subjektivitu odlišnou od státu, jsou finančně nezávislé a mají konkrétní svěřené pravomoci, které obvykle zahrnují výkon jednoho nebo několika úkolů veřejné služby.

5 Z postavení VIVO vyplývá určitý počet právních důsledků, a to zejména:

— nepoužitelnost insolvenčního řízení podle obecné právní úpravy [viz zejména článek 2 loi n° 85-98, du 25 janvier 1985, relative au redressement et à la liquidation judiciaires des entreprises (zákon č. 85-98 ze dne 25. ledna 1985 o soudním vyrovnání a soudní likvidaci podniků; JORF ze dne 26. ledna 1985, s. 1097), nyní článek L. 620-2 obchodního zákoníku];

— použitelnost loi n° 80-539, du 16 juillet 1980, relative aux astreintes prononcées en matière administrative et à l'exécution des jugements par les personnes morales de droit public (zákon č. 80-539 ze dne 16. července 1980 o penále uložených v oblasti správy a o výkonu rozsudků právnickými osobami veřejného práva; JORF ze dne 17. července 1980, s. 1799), jakož i určení státu jako odpovědného *ultima ratio* za splacení vzniklých dluhů [viz čl. 1 odst. II zákona č. 80-539; čl. 3-1 čtvrtý a pátý pododstavce décret n° 81-501, du 12 mai 1981, pris pour l'application de la loi n° 80-539 (nařízení č. 81-501 ze dne 12. května 1981 přijaté k provedení zákona č. 80-539; JORF ze dne 14. května 1981, s. 1406), a článek 10 décret n° 2008-479, du 20 mai 2008 relatif à l'exécution des condamnations pécuniaires prononcées à l'encontre des collectivités publiques (nařízení č. 2008-479 ze dne 20. května 2008 o výkonu rozsudku odsuzujícího státní správní celky k peněžitému trestu, kterým bylo zrušeno nařízení č. 81-501)].

Změna postavení společnosti La Poste od 1. března 2010

6 Dne 29. července 2009 francouzská vláda předložila návrh zákona za účelem přeměny La Poste na akciovou společnost. Tento návrh vedl k přijetí loi nº 2010-123, du 9 février 2010, relative à l'entreprise publique La Poste et aux activités postales (zákon č. 2010-123 ze dne 9. února 2010 o veřejném podniku La Poste a poštovních činnostech; JORF ze dne 10. února 2010, s. 2321), který nabyl účinnosti dne 1. března 2010. Článek 1-2.I. tohoto zákona stanoví:

„Právnická osoba veřejného práva La Poste se ke dni 1. března 2010 přeměňuje na akciovou společnost s názvem La Poste. Kapitál společnosti je ve vlastnictví státu, který je většinovým akcionářem, a dalších právnických osob veřejného práva, s výjimkou části kapitálu, kterou mohou vlastnit zaměstnanci formou akcií za podmínek stanovených tímto zákonem. V důsledku této přeměny nemůže dojít ke zpochybnění charakteru vnitrostátní veřejné služby společnosti La Poste.

[…]

Tato přeměna s sebou nenese založení nové právnické osoby. Souhrn majetku, práv, povinností, smluv, dohod a oprávnění všeho druhu právnické osoby veřejného práva La Poste ve Francii i mimo Francii náleží ze zákona a bez dalších formalit akciové společnosti La Poste ode dne přeměny. Tato přeměna nemá žádný vliv na tento majetek, práva, povinnosti, smlouvy, dohody a oprávnění a zvláště nemění platné smlouvy a dohody uzavřené společností La Poste nebo společnostmi s ní spojenými ve smyslu článků L. 233-1 až L. 233-4 obchodního zákoníku, ani nevede k jejich ukončení či případně předčasnému splacení dluhů, které jsou jejich předmětem [...]“

Správní řízení

7 Rozhodnutím ze dne 21. prosince 2005 Komise Evropských společenství schválila převod bankovních a finančních činností ze společnosti La Poste na její dceřinou společnost La Banque Postale. Komise v tomto rozhodnutí zdůraznila, že otázka neomezené státní záruky ve prospěch La Poste bude předmětem zvláštního postupu.

8 Dne 21. února 2006 Komise podle článku 17 nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku [88 ES] (Úř. věst. L 83, s. 1), informovala francouzské orgány o svých předběžných závěrech ohledně neomezené státní záruky, která vyplývá z postavení La Poste a představuje státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES, a vyzvala je, aby předložily svá vyjádření. Jelikož měla Komise za to, že tato údajná záruka existovala před 1. lednem 1958, dnem vstupu Smlouvy o ES v platnost ve Francii, použila procesní pravidla týkající se existujících podpor.

9 Komise obdržela odpověď francouzských orgánů na tuto výzvu dne 24. dubna 2006.

10 Dne 4. října 2006 Komise podle článku 18 nařízení č. 659/1999 Francouzskou republiku zejména vyzvala, aby nejpozději dne 31. prosince 2008 zrušila záruku za všechny závazky La Poste, která jí byla poskytnuta na základě jejího postavení.

11 Dne 6. prosince 2006 Komise obdržela oznámení francouzských orgánů, v němž zpochybňovaly závěry, jež Komise uvedla v dopise ze dne 4. října 2006, a navrhly zahájení diskuse s cílem odstranit pochybnosti, které měla Komise o existenci neomezené záruky francouzského státu ve prospěch La Poste.

12 Dne 20. prosince 2006 se konala schůzka útvarů Komise a francouzských orgánů.

13 Dopisem ze dne 16. ledna 2007 francouzské orgány, které sice zpochybňovaly závěry Komise, avšak chtěly vyjasnit působnost zákona č. 80-539, předložily posledně uvedené návrh změny nařízení č. 81-501.

14 Komise poté, co přezkoumala informace a upřesnění, které francouzské orgány poskytly ve dnech 1. února a 16. března 2007 zejména ohledně otázky možného založení odpovědnosti státu v případě nedostatku aktiv společnosti La Poste, informovala tyto orgány dopisem ze dne 29. listopadu 2007 o svém rozhodnutí zahájit formální vyšetřovací řízení podle čl. 88 odst. 2 ES. Komise zveřejněním tohoto rozhodnutí v *Úředním věstníku Evropské unie* dne 3. června 2008 (Úř. věst. C 135, s. 7) vyzvala zúčastněné strany, aby předložily připomínky ke spornému opatření.

15 Komise k uvedenému opatření neobdržela od zúčastněných stran žádné připomínky. Francouzské orgány naproti tomu předložily své připomínky v dopise ze dne 23. ledna 2008. Komise kromě toho na základě výběrového řízení svěřila jednomu odborníkovi vypracování studie o neomezené záruce poskytnuté Francouzskou republikou společnosti La Poste. Tento odborník odevzdal zprávu dne 17. listopadu 2008.

16 Komise se po zveřejnění informací, že francouzská vláda schválila návrh zákona potvrzujícího změnu postavení La Poste, Francouzské republiky dne 20. července 2009 dotázala, zda je ochotna zavázat se k přeměně La Poste na akciovou společnost podléhající řízení ve věcech soudního vyrovnání a soudní likvidace podle obecné právní úpravy. Komise s tímtéž dopisem zaslala francouzským orgánům zprávu svého odborníka.

17 Oznámením zaslaným dne 31. července 2009 francouzské orgány informovaly Komisi, že francouzská Rada ministrů schválila dne 29. července 2009 návrh zákona o La Poste a poštovních činnostech, který především stanovil přeměnu La Poste na akciovou společnost od 1. ledna 2010. Francouzské orgány kromě toho uvedly, že zašlou své připomínky ke zprávě odborníka Komise.

18 Po dvou upomínkách Komise ze dne 9. září a 6. října 2009 sdělila Francouzská republika v oznámení zaslaném dne 27. října 2009 své připomínky ke zprávě odborníka Komise a zaslala stanovisko vypracované jiným odborníkem.

19 Dne 11. prosince 2009 byl předložen pozměňovací návrh k návrhu zákona o La Poste a poštovních činnostech, jímž se odkládala přeměna La Poste na akciovou společnost na březen 2010.

20 Dne 26. ledna 2010 Komise přijala rozhodnutí C (2010) 133 o státní podpoře C 56/07 (dříve E 15/05), kterou Francie poskytla společnosti La Poste (dále jen „napadené rozhodnutí“). Toto rozhodnutí, které bylo francouzským orgánům oznámeno dne 27. února 2010, bylo zveřejněno pod referenčním číslem 2010/605/EU v *Úředním věstníku Evropské unie* dne 19. října 2010 (Úř. věst. L 274, s. 1).

Napadené rozhodnutí

21 Komise poté, co připomněla průběh správního řízení (body 1 až 17 odůvodnění napadeného rozhodnutí), obsah sporného opatření (body 18 až 37 odůvodnění uvedeného rozhodnutí), jakož i připomínky a návrhy francouzských orgánů (body 38 až 114 odůvodnění téhož rozhodnutí), provedla vlastní přezkum otázky, zda existuje zaprvé neomezená záruka francouzského státu ve prospěch společnosti La Poste (body 116 až 255 odůvodnění napadeného rozhodnutí) a zadruhé selektivní výhoda vyplývající z téže záruky (body 256 až 300 odůvodnění uvedeného rozhodnutí), která by mohla narušit hospodářskou soutěž a ovlivnit obchod (bod 301 odůvodnění téhož rozhodnutí) ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

22 Zaprvé, pokud jde o existenci neomezené záruky v projednávané věci, Komise poté, co přezkoumala řadu argumentů francouzských orgánů, dospěla k závěru, že společnosti La Poste byla poskytnuta taková záruka francouzského státu z důvodu určitých zvláštností, jež jsou vnitřně spojeny s jejím postavením veřejné instituce (viz zejména body 251 až 253 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Podle názoru Komise má uvedená záruka nejen za následek převod státních zdrojů ve smyslu bodu 2.1 sdělení Komise 2008/C 155/02 o použití článků 87 [ES] a 88 [ES] na státní podpory ve formě záruk (Úř. věst. 2008, C 155, s. 10, dále jen „sdělení z roku 2008“) (bod 254 odůvodnění napadeného rozhodnutí), ale lze ji i přičíst státu (viz bod 255 odůvodnění uvedeného rozhodnutí).

23 Pokud jde konkrétně o posouzení existence neomezené záruky francouzského státu ve prospěch VIVO, Komise na úvod zdůrazňuje, že La Poste nepodléhala obecné právní úpravě týkající se soudního vyrovnání a soudní likvidace podniků v obtížích a že výhodnější úvěrové podmínky získané podniky, jejichž právní forma vylučuje insolvenční řízení, jsou podle bodu 1.2 druhého pododstavce čtvrté odrážky sdělení z roku 2008 považovány za podporu ve formě záruky. Komise, která konstatovala, že francouzské orgány zpochybnily závěr, že nepoužitelnost obecné právní úpravy v oblasti soudního vyrovnání a soudní likvidace podniků na společnost La Poste je srovnatelná s mechanismem státní záruky ve prospěch této společnosti, pokud jde o uspokojování jejích věřitelů i zachování její existence v případě, že by se nacházela v platební neschopnosti, přezkoumala všechny argumenty těchto orgánů (viz bod 117 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

24 Komise nejprve uvedla, že na rozdíl od toho, co tvrdí francouzské orgány, francouzské právo nevylučuje existenci implicitních záruk a konkrétně státní záruky ve prospěch VIVO, což kromě jiných skutečností potvrzuje oznámení francouzské Conseil d'État (Státní rada, dále jen „Conseil d'État“), jež bylo vypracováno v roce 1995 ve věci zvané „Crédit Lyonnais“ (viz body 120 až 147 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

25 Komise, která dále zkoumala kroky věřitele společnosti La Poste za účelem uspokojení jeho pohledávky v případě, že by se La Poste ocitla ve finančních potížích a nemohla splácet své dluhy, dospěla k závěru, že:

— tradiční překážky uspokojení pohledávky subjektu soukromého práva neexistují, pokud se jedná o veřejné instituce (body 150 až 155 odůvodnění napadeného rozhodnutí);

— postup pro vymáhání dluhů veřejných institucí vůči nimž bylo vydáno soudní rozhodnutí podle zákona č. 80-539 nevede v žádném případě k zániku dluhu (body 156 až 184 odůvodnění napadeného rozhodnutí);

— režim odpovědnosti státu při zavádění postupu pro vymáhání dluhů veřejných institucí vykazuje veškeré vlastnosti záručního mechanismu (body 185 až 226 odůvodnění napadeného rozhodnutí);

— i kdyby věřitel veřejné instituce nebyl uspokojen, může na základě teorie zdánlivosti uplatnit právní účinky legitimního omylu, jehož se dopustil, když vycházel ze skutečnosti, že pohledávka bude vždy splacena (body 227 až 229 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

26 Komise měla konečně za to, že i kdyby věřitel veřejné instituce v přiměřené lhůtě a za použití řízení popsaných v bodech 150 až 229 odůvodnění napadeného rozhodnutí nemohl dosáhnout splacení své pohledávky, má nadále jistotu, že pohledávka nezanikne, neboť podle Komise se práva a povinnosti veřejných institucí vždy převádějí na stát nebo jinou právnickou osobu veřejného práva (body 230 až 250 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

27 Zadruhé Komise dospěla k závěru, že výhodnější úvěrové podmínky získané společností La Poste z důvodu této neomezené záruky zakládají výhodu (body 256 až 299 odůvodnění napadeného rozhodnutí), jež má selektivní povahu (bod 300 odůvodnění napadeného rozhodnutí) a může narušit hospodářskou soutěž a ovlivnit obchod mezi členskými státy (bod 301 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

28 Pokud jde zejména o existenci výhody, Komise měla nejprve za to, že sporná záruka je podstatnou součástí státní podpory, díky níž La Poste získala výhodnější úvěrové podmínky, než které by získala, kdyby byla posuzována pouze podle svých výsledků. Komise v tomto ohledu zdůraznila, že úvěrové podmínky jsou stanovovány zejména na základě finančního ratingu (viz bod 257 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Podle Komise přitom z řady analýz a metodologií ratingových agentur vyplývá, že dotčená záruka jakožto podstatná součást státní podpory ve prospěch La Poste pozitivně ovlivňuje finanční rating posledně uvedené, a tudíž úvěrové podmínky, které může získat (body 258 až 293 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Komise byla toho názoru, že v projednávané věci nemusí prokazovat konkrétní účinky této záruky v minulosti (bod 298 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Komise rovněž uvedla, že vhledem k neomezenosti záruky nelze v projednávaném případě vypočítat výši tržní prémie, kterou by La Poste měla státu odvést, a proto nelze použít mechanismus zpětného postoupení, jak jej navrhují francouzské orgány (bod 299 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

29 Komise nakonec dospěla k závěru, že vzhledem k tomu, že všechny podmínky pro použití čl. 107 odst. 1 SFEU jsou splněny, sporná záruka představuje státní podporu ve smyslu tohoto ustanovení (bod 302 odůvodnění napadeného rozhodnutí), a že ani poté, co byla změněna ve smyslu navrženém francouzskými orgány, nesplňuje žádnou z podmínek pro to, aby mohla být prohlášena za slučitelnou se společným trhem (body 303 až 315 odůvodnění uvedeného rozhodnutí).

30 Výrok napadeného rozhodnutí zní takto:

„*Článek 1*

Neomezená záruka, kterou Francie poskytla La Poste, představuje státní podporu neslučitelnou s vnitřním trhem. Francie zruší tuto podporu nejpozději [ke dni] 31. března 2010.

Článek 2

Komise se domnívá, že faktická přeměna La Poste na akciovou společnost v důsledku zruší neomezenou záruku, která jí byla poskytnuta. Faktické zrušení této neomezené záruky nejpozději [ke dni] 31. března 2010 představuje opatření, které je schopno v souladu s právem Evropské unie zrušit státní podporu uvedenou v článku 1.

Článek 3

Francie ve lhůtě dvou měsíců od oznámení tohoto rozhodnutí předá Komisi podrobný popis již přijatých a předpokládaných opatření k tomu, aby [vyhověla] tomuto rozhodnutí.

Článek 4

Toto rozhodnutí je určeno Francouzské republice.“

Řízení a návrhová žádání účastnic řízení

31 Francouzská republika podala projednávanou žalobu návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 2. dubna 2010.

32 Na základě zprávy soudce zpravodaje Tribunál (šestý senát) rozhodl o zahájení ústní části řízení. Řeči účastnic řízení a jejich odpovědi na ústní otázky Tribunálu byly vyslechnuty na jednání konaném dne 19. března 2012.

33 Francouzská republika navrhuje, aby Tribunál:

— zrušil napadené rozhodnutí;

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

34 Komise navrhuje, aby Tribunál:

— odmítl žalobu jako nepřípustnou a podpůrně ji zamítl jako neopodstatněnou;

— uložil Francouzské republice náhradu nákladů řízení.

K přípustnosti

35 Komise, ač formálně nevznesla námitku nepřípustnosti podle článku 114 jednacího řádu Tribunálu, tvrdí, že projednávaná žaloba je nepřípustná, neboť napadené rozhodnutí nezasahuje do právního postavení Francouzské republiky. Komise v podstatě uvádí, že toto rozhodnutí, jež se týká existující podpory, kterou se vnitrostátní orgány rozhodly z důvodů jim vlastních zrušit, nevyvolává závazné právní účinky, jimiž by mohly být dotčeny zájmy Francouzské republiky. Komise v tomto ohledu zdůrazňuje, že každý žalobce, včetně členského státu, musí prokázat, že napadené rozhodnutí má negativní a závažný dopad na skutečné a existující zájmy, k čemuž v projednávaném případě nedošlo.

36 Tribunál připomíná, že pojem „právní zájem na podání žaloby“ odkazuje na nutnost, aby každá fyzická nebo právnická osoba, která podala žalobu na neplatnost, odůvodnila vzniklý a trvající zájem na zrušení napadeného aktu. Předpokladem takového zájmu je, že samotné zrušení tohoto aktu může vyvolat právní následky nebo, jinak řečeno, že žaloba může ve svém důsledku přinést prospěch straně, která ji podala. V důsledku toho akt, který zcela vyhovuje této osobě, není již z povahy věci způsobilý zasáhnout nepříznivě do jejího právního postavení a tato nemá zájem požadovat jeho zrušení (v tomto smyslu viz rozsudek Tribunálu ze dne 11. března 2009, TF1 v. Komise, T-354/05, Sb. rozh. s. II-471, body 84 a 85 a citovaná judikatura).

37 Je třeba zdůraznit, že článek 263 SFEU – stejně jako článek 230 ES – činí jasný rozdíl mezi právem na podání žaloby na neplatnost, které mají unijní orgány a členské státy, a právem na podání žaloby na neplatnost, které mají fyzické a právnické osoby, přičemž druhý pododstavec tohoto článku uděluje každému členskému státu právo zpochybnit podáním žaloby na neplatnost legalitu rozhodnutí Komise, aniž je výkon tohoto práva podmíněn odůvodněním právního zájmu na podání žaloby. Členský stát tedy nemusí prokázat, že akt Komise, který napadá, vůči němu vyvolává právní účinky, aby jeho žaloba byla přípustná. Aby však akt Komise mohl být napaden žalobou na neplatnost, je třeba, aby jeho cílem bylo vyvolat závazné právní účinky (v tomto smyslu viz usnesení Soudního dvora ze dne 27. listopadu 2001, Portugalsko v. Komise, C-208/99, Recueil, s. I-9183, body 22 až 24, a rozsudek Soudního dvora ze dne 13. října 2011, Deutsche Post a Německo v. Komise, C-463/10 P a C-475/10 P, Sb. rozh. s. I-9639, bod 36 a citovaná judikatura), což musí být posouzeno s ohledem na jeho obsah.

38 V projednávané věci nelze popřít, že napadené rozhodnutí, ve kterém Komise dospěla k závěru, že se jedná o státní podporu ve prospěch La Poste ve formě neomezené záruky, a prohlásila ji za neslučitelnou se společným trhem, má nutně vyvolávat závazné právní účinky, a představuje tedy napadnutelný akt podle článku 263 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek Soudního dvora ze dne 8. září 2011, Komise v. Nizozemsko, C-279/08 P, Sb. rozh. s. I-7671, body 35 až 42).

39 Žádný z důkazů a argumentů Komise nemůže tento závěr vyvrátit.

40 Zaprvé, i když je pravda, že – jak uvedla Komise – francouzská vláda se z důvodů jí vlastních a bez jakéhokoli nátlaku ze strany Komise rozhodla, jak to dosvědčuje tisková zpráva francouzské vlády ze dne 29. července 2009 a návrh zákona z téhož dne za účelem přeměny La Poste na akciovou společnost (viz bod 6 výše), zrušit opatření kvalifikované v napadeném rozhodnutí jako existující podpora několik měsíců před přijetím tohoto rozhodnutí, nic to nemění na tom, že Francouzská republika byla z hlediska práva nucena splnit povinnosti vyplývající z napadeného rozhodnutí, rozhodnutí, které bylo přijato před přeměnou La Poste na akciovou společnost. Skutečnost uvedená Komisí, že při plnění povinností vyplývajících z napadeného rozhodnutí mohla existovat shoda mezi zájmy Komise a zájmy Francouzské republiky, nemůže posledně uvedené zabránit, aby podala žalobu na neplatnost proti témuž rozhodnutí. Jak Francouzská republika správně zdůraznila, takový přístup, který postihuje členské státy podle toho, zda mohly mít vlastní zájem na splnění rozhodnutí Komise, či nikoliv, má neobyčejně subjektivní povahu. Přezkum otázky, zda daný akt může být předmětem žaloby na neplatnost v rozsahu, v němž vyvolává nebo má vyvolat závazné právní účinky, jimiž mohou být dotčeny zájmy žalobce, však musí být založen na objektivním posouzení obsahu tohoto aktu.

41 Zadruhé, pokud jde o argumentaci Komise, že nebyl předložen žádný důkaz o tom, že napadené rozhodnutí mělo negativní a závažný dopad na skutečné a existující zájmy Francouzské republiky, ve skutečnosti se tato argumentace týká problematiky existence právního zájmu na podání žaloby, tedy otázky, kterou nelze zaměňovat s konceptem napadnutelného aktu a která, jak bylo připomenuto v bodě 37 výše, nemá být zkoumána v rámci žalob na neplatnost podaných členskými státy.

42 Zatřetí je judikatura citovaná Komisí v projednávané věci irelevantní.

43 Pokud jde nejprve o věc, v níž byl vydán rozsudek Soudního dvora ze dne 22. června 2000, Nizozemsko v. Komise (C-147/96, Recueil, s. I-4723), postačí konstatovat, že důvodem, na základě kterého byla žaloba prohlášena za nepřípustnou, byla skutečnost, že sporný dopis měl pouze přípravnou povahu, a nemohl tudíž vyvolávat právní účinky a ani takové účinky vyvolávat neměl. Soudní dvůr na základě toho dospěl k závěru, že uvedený dopis není konečným rozhodnutím, jež by mohlo být předmětem žaloby na neplatnost (viz bod 35 tohoto rozsudku).

44 Pokud jde dále o řešení přijaté ve výše uvedeném usnesení Portugalsko v. Komise, toto řešení vycházelo z okolnosti, že žalující členský stát se domáhal zrušení napadených rozhodnutí pouze v rozsahu, v němž byl označen za adresáta. Soudní dvůr přitom zdůraznil, že toto označení zjevně nemá žádný samostatný právní účinek. Je třeba uvést, že Soudní dvůr v tomto kontextu neopomněl připomenout, že k tomu, aby akt Komise mohl být předmětem žaloby na neplatnost, je třeba, aby jeho cílem bylo vyvolat právní účinky (rozsudky Soudního dvora ze dne 27. září 1988, Spojené království v. Komise, 114/86, Recueil, s. 5289, bod 12; ze dne 20. března 1997, Francie v. Komise, C-57/95, Recueil, s. I-1627, bod 7, a ze dne 6. dubna 2000, Španělsko v. Komise, C-443/97, Recueil, s. I-2415, body 27 a 28), i když v okamžiku, kdy členský stát zamýšlel podat takovou žalobu, tyto účinky „vůči uvedenému státu“ nevyvolával (bod 24 rozsudku).

45 Co se týče rozsudku Soudního dvora ze dne 18. června 2002, Německo v. Komise (C-242/00, Recueil, s. I-5603), tento rozsudek se týká zvláštní situace, kdy jak obsah napadeného rozhodnutí, tak kontext, v němž bylo toto rozhodnutí přijato, nasvědčovaly tomu, že cílem ani účinkem tohoto rozhodnutí nebylo implicitně zamítnout žádost dotyčného členského státu (viz bod 45 rozsudku). Tato judikatura proto nepodporuje stanovisko zastávané Komisí.

46 Stejně tak je tomu ve věci, v níž byl vydán rozsudek Tribunálu ze dne 30. ledna 2002, Nuove Industrie Molisane v. Komise (T-212/00, Recueil, s. II-347), a v níž Tribunál pro neexistenci právního zájmu na podání žaloby odmítl žalobu podanou podnikem – tedy jednotlivcem, nikoliv členským státem –, který byl příjemcem oznámené podpory, z důvodu, že tato podpora byla prohlášena za slučitelnou se společným trhem a že kromě toho posouzením této slučitelnosti nemohly být vůbec dotčeny zájmy uvedeného podniku.

47 Tyto úvahy platí rovněž v případě rozsudků Tribunálu ze dne 18. března 2010, Centre de coordination Carrefour v. Komise (T-94/08, Sb. rozh. s. II-1015), a Forum 187 v. Komise (T-189/08, Sb. rozh. s. II-1039), v nichž Tribunál pro neexistenci právního zájmu na podání žaloby prohlašuje za nepřípustné žaloby podané fyzickými nebo právnickými osobami.

48 S ohledem na všechny tyto úvahy a aniž je třeba rozhodovat o otázce, zda Francouzská republika v rámci projednávané žaloby usiluje o zrušení rozhodnutí, které by představovalo precedens pro přezkum postavení jiných VIVO, musí být projednávaná žaloba prohlášena za přípustnou.

K věci samé

49 Francouzská republika na podporu své žaloby uplatňuje tři žalobní důvody. První žalobní důvod vychází z nesprávného právního posouzení, neboť Komise právně dostatečným způsobem neprokázala existenci státní podpory. Ve druhém žalobním důvodu Francouzská republika tvrdí, že Komise se dopustila nesprávného právního posouzení a nesprávného skutkového zjištění, když měla za to, že La Poste byla na základě jejího postavení VIVO poskytnuta implicitní a neomezená záruka státu za její dluhy. Třetí žalobní důvod vychází z neexistence výhody ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

Úvodní poznámky

50 Článek 107 odst. 1 SFEU stanoví, že „[p]odpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem, nestanoví-li Smlouvy jinak“.

51 Podle bodu 1.2 druhého pododstavce čtvrté odrážky sdělení z roku 2008 „[z]a podporu ve formě záruky považuje Komise [...] výhodnější úvěrové podmínky získané podniky, jejichž právní forma vylučuje konkurzní řízení nebo jiná řízení v případě platební neschopnosti“.

52 Z ustálené judikatury vyplývá, že pro kvalifikaci zásahu jako podpory ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU je vyžadováno, aby byly splněny všechny následující podmínky. Musí se zaprvé jednat o státní zásah nebo zásah ze státních prostředků. Zadruhé tento zásah musí být způsobilý ovlivnit obchod mezi členskými státy. Zatřetí musí poskytovat svému příjemci výhodu tím, že zvýhodňuje určité podniky nebo určitá odvětví výroby. Začtvrté musí narušovat či hrozit narušením hospodářské soutěže (v tomto smyslu viz rozsudek Soudního dvora ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, Recueil, s. I-7747, body 74 a 75, a rozsudek Tribunálu ze dne 22. února 2006, Le Levant 001 a další v. Komise, T-34/02, Sb. rozh. s. II-267, bod 110).

53 Zaprvé, jeví se, že cílem žalobních důvodů uplatněných na podporu projednávané žaloby je v podstatě prokázat, že Komise nesprávně dospěla k závěru, že existuje výhoda ve prospěch La Poste, výhoda, která vyplývá ze státní implicitní a neomezené záruky a jejíž existence je rovněž zpochybněna. Tyto žalobní důvody v podstatě souvisejí s určením existence výhody.

54 Jelikož Francouzská republika ve stádiu repliky zpochybnila rovněž podmínku spočívající v existenci převodu státních zdrojů, je nutno konstatovat, že tato argumentace není rozšířením důvodu dříve přímo nebo implicitně uvedeného v žalobě a který je s ním úzce spjat. Tato argumentace se totiž týká jiné podmínky pro použití čl. 107 odst. 1 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek Tribunálu ze dne 4. března 2009, Itálie v. Komise, T-424/05, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, body 103 až 105).

55 Argument vycházející z nesplnění podmínky týkající se převodu státních zdrojů je tudíž třeba prohlásit za nepřípustný na základě čl. 44 odst. 1 písm. c) ve spojení s čl. 48 odst. 2 jednacího řádu, z nichž vyplývá, že žaloba musí zejména obsahovat stručný popis žalobních důvodů a že nové důvody nelze

předkládat v průběhu řízení, ledaže by se zakládaly na právních a skutkových okolnostech, které vyšly najevo v průběhu řízení (viz rozsudek Tribunálu ze dne 19. září 2000, Dürbeck v. Komise, T-252/97, Recueil, s. II-3031, bod 39 a citovaná judikatura).

56 V projednávané věci není prokázáno a ani tvrzeno, že žalobní důvod vycházející z neexistence převodu státních zdrojů se zakládá na právních a skutkových okolnostech, které vyšly najevo v průběhu řízení. I kdyby bylo třeba mít za to, že opožděné předložení uvedeného žalobního důvodu lze vysvětlit tím, že Tribunál po podání žaloby vydal rozsudek ze dne 21. května 2010, Francie a další v. Komise (T-425/04, T-444/04, T-450/04 a T-456/04, Sb. rozh. s. II-2099), na který Komise odkazuje v replice, tento rozsudek nelze kvalifikovat jako novou skutečnost, která by mohla odůvodnit opožděné předložení uvedeného argumentu. Rozsudek unijního soudu, který pouze potvrdil právní podmínku, o které žalobce v zásadě věděl v době podání žaloby, nemůže být totiž považován za novou skutečnost umožňující předložení nového žalobního důvodu (v tomto smyslu viz rozsudek Soudního dvora ze dne 1. dubna 1982, Dürbeck v. Komise, 11/81, Recueil, s. 1251, bod 17, a rozsudek Tribunálu ze dne 11. prosince 1996, Atlanta a další v. ES, T-521/93, Recueil, s. II-1707, bod 39).

57 Když byla Francouzská republika ohledně této skutečnosti dotazována na jednání, připustila, že její argumentace se zaměřuje pouze na podmínku týkající se existence výhody ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, o čemž byl proveden zápis do protokolu o jednání.

58 Zadruhé, pokud jde o rozsah a povahu soudního přezkumu, je třeba nejprve připomenout, že pojem „státní podpora“, jak je definován ve Smlouvě, má právní povahu a musí být vykládán na základě objektivních skutečností. Z tohoto důvodu musí unijní soud v zásadě a s ohledem jak na konkrétní skutečnosti sporu, o kterém rozhoduje, tak na technickou nebo komplexní povahu posouzení učiněných Komisí v plném rozsahu přezkoumat, zda opatření spadá do působnosti čl. 107 odst. 1 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudky Soudního dvora ze dne 16. května 2000, Francie v. Ladbroke Racing a Komise, C-83/98 P, Recueil, s. I-3271, bod 25, a ze dne 22. prosince 2008, British Aggregates v. Komise, C-487/06 P, Sb. rozh. s. I-10515, bod 111).

59 Dále je nutno upřesnit, že legalita rozhodnutí Komise v oblasti státních podpor se musí posuzovat v závislosti na informacích, které Komise mohla mít k dispozici v okamžiku, kdy toto rozhodnutí přijala (rozsudky Soudního dvora ze dne 10. července 1986, Belgie v. Komise, 234/84, Recueil, s. 2263, bod 16, a ze dne 14. září 2004, Španělsko v. Komise, C-276/02, Sb. rozh. s. I-8091, bod 31). Z toho především vyplývá, že jelikož se pojem „státní podpora“ vztahuje k objektivní situaci, kterou je třeba posuzovat v okamžiku přijímání rozhodnutí Komise, je třeba pro provedení tohoto soudního přezkumu vzít v úvahu posouzení provedená k tomuto datu (rozsudek Soudního dvora ze dne 1. července 2008, Chronopost a La Poste v. UFEX a další, C-341/06 P a C-342/06 P, Sb. rozh. s. I-4777, bod 144).

60 Tribunál považuje za vhodné zabývat se žalobou přezkumem druhého žalobního důvodu.

Ke druhému žalobnímu důvodu, jenž vychází z nesprávného posouzení skutkového stavu a nesprávného právního posouzení, pokud jde o existenci neomezené záruky ve prospěch společnosti La Poste

61 Ve svém druhém žalobním důvodu Francouzská republika tvrdí, že Komise se dopustila nesprávného posouzení skutkového stavu a nesprávného právního posouzení při přezkumu otázky, zda existuje neomezená a implicitní státní záruka ve prospěch společnosti La Poste. Tento žalobní důvod se dělí na čtyři části vycházející z toho, že Komise se dopustila několika pochybení, a to:

— v rozsahu, v němž dospěla k závěru, že ve francouzském právu existuje zásada implicitní státní záruky vyplývající z postavení VIVO;

— při určení důsledků, které je třeba vyvodit z nepoužitelnosti řízení ve věci soudního vyrovnání a soudní likvidace podle obecné právní úpravy na VIVO;

— tím, že podmínky vzniku odpovědnosti státu postavila na roveň mechanismu automatické a neomezené záruky za pasiva La Poste;

— při určení důsledků případného převodu povinností veřejné služby po zániku VIVO.

K první části, jež vychází z pochybení Komise v rozsahu, v němž dospěla k závěru, že ve francouzském právu existuje implicitní státní záruka vyplývající z postavení VIVO

62 Francouzská republika tvrdí, že Komise se dopustila pochybení v rozsahu, v němž dospěla k závěru, že ve francouzském právu existuje implicitní a neomezená státní záruka poskytovaná VIVO.

63 Na podporu svých tvrzení Francouzská republika v podstatě uvádí, že zaprvé judikatura Conseil d'État vylučuje samotnou podstatu takové záruky, že zadruhé výňatek z roční zprávy Conseil d'État z roku 1995, o který se Komise opřela, není – zejména s ohledem na stanovisko Conseil d'État ze dne 8. září 2005 – obecný a závazný, že zatřetí francouzské právo veřejných financí v zásadě vylučuje jakýkoli pojem „implicitní záruka" a začtvrté, že neexistují opatření, která by mohla chránit nároky věřitelů VIVO v případě, že by se postavení posledně uvedené změnilo.

64 Určení existence neomezené státní záruky v projednávaném případě zahrnuje přesný a důkladný přezkum mechanismů zavedených francouzským právem pro případ, že taková VIVO, jako je La Poste, nebude schopna plnit závazky vůči svým věřitelům.

65 V tomto ohledu je třeba připomenout, že v rámci právní úpravy sporných řízení v oblasti státní podpory podléhá posouzení skutkového stavu a důkazů zcela volnému uvážení Tribunálu. Otázka, zda a do jaké míry se v projednávané věci uplatní nebo neuplatní pravidlo vnitrostátního práva, mimoto v tomto kontextu spadá do skutkového posouzení soudu a řídí se pravidly provádění důkazů a rozložení důkazního břemene.

66 Kromě toho je třeba konstatovat, že na rozdíl od toho, co by bylo možné předpokládat na základě argumentace Francouzské republiky, Komise k závěru, že ve francouzském právu existuje zásada implicitní státní záruky, nedospěla především na základě výňatku ze zprávy Conseil d'État. Z napadeného rozhodnutí jasně vyplývá, že Komise za účelem prokázání, že existuje státní záruka ve prospěch společnosti La Poste, zejména zkoumala otázku, zda – jak tvrdily francouzské orgány – francouzské právo takovou záruku vylučuje (viz body 120 až 136 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Komise dospěla k závěru, že právní předpisy a judikatura neumožňují mít za to, že francouzské právo vylučuje, aby stát mohl být ručitelem VIVO za závazky, které přijaly vůči třetím osobám.

67 Tento závěr nelze zpochybnit.

68 Zaprvé, pokud jde o otázku, zda judikatura Conseil d'État vylučuje samotnou zásadu státní záruky ve prospěch veřejných institucí, z písemností účastnic řízení vyplývá, že mezi posledně uvedenými je především sporný správný výklad judikatury vycházející z rozsudku Conseil d'État (Shromáždění) ze dne 1. dubna 1938, Sociétés de l'Hôtel d'Albe (*Sbírka rozhodnutí Conseil d'État*, s. 341).

69 Ze znění tohoto rozsudku vyplývá, že Conseil d'État odmítla vyhovět žádosti, kterou věřitel VIVO zaslal přímo státním orgánům, s tím, že stát nemůže být povinen hradit dluhy sjednané touto institucí. Jak ovšem Komise správně uvedla v bodě 123 odůvodnění napadeného rozhodnutí, situace dotčená ve věci, v níž byl vydán tento rozsudek, je zcela odlišná od situace, kdy se VIVO nachází v platební neschopnosti, která je jediná relevantní pro účely posouzení, zda může být státní záruka uplatněna. Skutečnost, že podle tohoto rozsudku mají veřejné instituce – ve smyslu francouzského

práva – právní subjektivitu a jsou finančně nezávislé, nutně neznamená, že stát nemůže být ručitelem *ultima ratio* uvedených institucí. Komise se proto nedopustila nesprávného posouzení, když dospěla k závěru, že z judikatury nelze vyvodit, že samotná zásada státní záruky ve prospěch VIVO je vyloučena.

70 Zadruhé Francouzská republika tvrdí, že Komise nesprávně vycházela z věty vyňaté z roční zprávy Conseil d'État z roku 1995, přestože působnost a závazná povaha uvedené zprávy vyvolávají pochybnosti.

71 Tato argumentace nemůže obstát z několika důvodů. Nejprve, a jak zdůraznila Komise, znění výňatku, na který Komise odkázala (viz bod 139 odůvodnění napadeného rozhodnutí) a který sám pochází ze zprávy vypracované v roce 1995 v souvislosti se zřízením veřejné instituce, která měla sloužit jako podpora pro finanční pomoc poskytnutou francouzským státem za účelem reorganizace Crédit Lyonnais, je jednoznačné. Z tohoto výňatku totiž vyplývá, že Conseil d'État jasně uvedla, že „bez výslovného zákonného ustanovení vyplyne státní záruka pro tuto instituci ze samotné povahy veřejné instituce". Výňatek z uvedené zprávy kromě toho představuje pouze jeden z konkrétních důkazů předložených Komisí k prokázání existence státní záruky. Z bodů 146 a 147 odůvodnění napadeného rozhodnutí zejména vyplývá, že Komise na podporu svého stanoviska uvedla oznámení francouzského ministra hospodářství, financí a průmyslu ze dne 22. července 2003, jehož předmětem je „[r]egistrace mechanismů implicitních nebo výslovných záruk", jakož i dokumenty, které byly k tomuto oznámení přiloženy. Na rozdíl od výkladu zastávaného Francouzskou republikou se jeví, že toto oznámení se netýká pouze situace, kdy francouzský stát může být odpovědný jakožto akcionář, zejména na základě žaloby na vyrovnání pasiv, neboť ve svých vysvětlivkách výslovně odkazuje na založení veřejných institucí. Konečně stanovisko Conseil d'État ze dne 8. září 2005 nemohlo vyvrátit závěr, k němuž Komise dospěla. Jak Francouzská republika částečně uznala, toto stanovisko, které bylo vydáno v souvislosti se založením Commission de contrôle des assurances, des mutuelles et des institutions de prévoyance (Komise pro dohled v pojišťovnictví, nad vzájemnými pojišťovnami a institucemi zdravotně sociálního připojištění, CCAMIP) a v němž je připomenuta zásada, že každé právnické osobě veřejného práva přísluší nést důsledky žalob na určení odpovědnosti, které proti ní mohou být podány, nevylučuje bez dalšího, že může existovat státní záruka, která může být uplatněna v případě platební neschopnosti veřejné instituce.

72 Zatřetí Francouzská republika tvrdí, že od vstupu loi organique du 1er août 2001 relative aux lois de finances (LOLF; obecný zákon ze dne 1. srpna 2001, jenž se týká finančních právních předpisů) v platnost nemůže být poskytnuta žádná státní záruka nebo dojít k převzetí dluhů třetí osoby státem, pokud to nepovoluje finanční zákon.

73 Toto stanovisko nelze přijmout. Z rozhodnutí Conseil constitutionnel (Ústavní rada) č. 2001-448 DC ze dne 25. července 2001 (*Sbírka rozhodnutí Ústavní rady*, s. 99) totiž vyplývá, že účelem článku 61 LOLF „je zajistit parlamentu informace o státem poskytnutých zárukách, a nikoli zbavovat platnosti záruky, které byly poskytnuty v minulosti, avšak nebyly povoleny ve stanovených lhůtách". Při neexistenci upřesnění povahy záruk, kterých se týká toto rozhodnutí Conseil constitutionnel, nic neumožňovalo dospět k závěru, že implicitní záruky za dluhy existující před vstupem LOLF v platnost (tedy dne 1. ledna 2005) rovněž pozbyly platnosti. Komise se v tomto ohledu nedopustila nesprávného posouzení, když v bodě 126 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že pro určení, zda implicitní záruka, kterou stát poskytnul La Poste, pozbyla na základě LOLF platnosti či nikoli, je třeba odkázat na datum, od kdy La Poste začala využívat tuto záruku, a nikoliv na data vzniku dluhů společnosti La Poste.

74 I když, jak zdůraznila Francouzská republika, odborník jmenovaný francouzskými orgány vyjádřil pochybnosti o tom, zda důvody, které vedly Conseil constitutionnel k tomu, že vyloučila neplatnost záruk, jejichž poskytnutí nepovolil LOLF, platí pro implicitní i výslovné záruky, tento výklad nemá žádnou účinnou oporu ve znění rozhodnutí Conseil constitutionnel. Komise ostatně v bodě 131

odůvodnění napadeného rozhodnutí správně uvedla, že není vázána tím, že francouzské právo kvalifikuje dotčené opatření jako záruku, ani skutečností, že by se jednalo o záruku spadající pod ustanovení LOLF.

75 Pokud jde začtvrté o argument vycházející z toho, že neexistence opatření, která mají chránit nároky věřitelů VIVO v případě, že posledně uvedené změní své postavení, jak tomu bylo při přeměně France Télécom, Gaz de France, Électricité de France a Aéroports de Paris na akciové společnosti, znamená neexistenci jakékoli záruky, tento argument není přesvědčivější.

76 Skutečnost, že se francouzský stát rozhodl poskytnout v určitých případech výslovné záruky, nedokazuje, že poskytnutí implicitní záruky bylo v projednávané věci vyloučeno. Kromě toho okolnost, že – jak vyplývá z několika rozhodnutí Conseil constitutionnel – právo na uspokojení pohledávky je ve francouzském právu ústavně chráněno stejně jako vlastnické právo, nemůže tento závěr vyvrátit. Judikatura Conseil constitutionnel citovaná Francouzskou republikou ostatně nepatří mezi důkazy, které byly předloženy Komisi, a které tudíž tato mohla mít k dispozici v okamžiku přijetí napadeného rozhodnutí. Z toho plyne, že v souladu s judikaturou citovanou v bodě 59 výše nepatří judikatura Conseil constitutionnel, která se týká ochrany práva na uspokojení pohledávky, mezi skutečnosti, které je třeba zohlednit při posuzování legality napadeného rozhodnutí.

77 Co se týče skutečnosti, že Francouzská republika v replice odkázala na zprávu o studii Conseil d'État o veřejných institucích, kterou přijalo plenární shromáždění Conseil d'État dne 15. října 2009 a podle které je „samotná existence záruky poskytnuté veřejným institucím státem velmi sporná", jakož i na odborný článek zveřejněný dne 28. června 2010 v návaznosti na uvedenou zprávu, je nutno konstatovat, že tyto dokumenty i za předpokladu, že by mohly být uplatněny v rámci tohoto řízení, neobsahují žádnou novou skutečnost, která by byla přímo relevantní pro rozhodnutí o tom, zda francouzské právo v zásadě vylučuje existenci implicitní státní záruky ve prospěch VIVO. V této zprávě o studii totiž Conseil d'État pouze uvedla obecná posouzení ohledně možnosti zjistit v unijní judikatuře existenci státní podpory „na základě skutečností týkajících se výlučně právního postavení". Při rozhodování o tom, zda právo hospodářské soutěže zpochybňuje existenci veřejných institucí, autoři této zprávy pouze uvedli, že je třeba „relativizovat riziko, že vztahy mezi státem a jeho veřejnými institucemi spadají systematicky pod kvalifikaci státní podpory ve smyslu článku 87 [ES]". Co se týče odborného článku ze dne 28. června 2010, tento se týká diskuse, která byla v návaznosti na zveřejnění uvedené zprávy o studii zahájena ohledně vývoje subjektů, jež mají postavení veřejné instituce, zejména, avšak nikoliv výlučně, z hlediska práva státních podpor. Pokud však jde konkrétně o posledně uvedený aspekt, je třeba uvést, že základní pilíř úvah sledovaných Komisí v napadeném rozhodnutí, a sice konstatování, že subjekty, jež mají postavení veřejné instituce ve smyslu francouzského veřejného práva, nemohou podléhat insolvenčnímu řízení podle obecné právní úpravy, nebyl nijak posouzen.

78 Ze všech těchto úvah plyne, že Komise se nedopustila pochybení, když dospěla k závěru, že na rozdíl od toho, co tvrdily francouzské orgány, francouzské právo nevylučuje možnost státu udělit VIVO implicitní záruku. První část druhého žalobního důvodu musí být proto zamítnuta.

Ke druhé části vycházející z toho, že Komise se dopustila nesprávného posouzení skutkového stavu a nesprávného právního posouzení, pokud jde o důsledky, které je třeba vyvodit z nepoužitelnosti řízení ve věci soudního vyrovnání a soudní likvidace podle obecné právní úpravy na společnost La Poste

79 Francouzská republika má za to, že – na rozdíl od výkladu Komise – nepoužitelnost řízení v oblasti soudního vyrovnání a soudní likvidace podle obecné právní úpravy, a sice zákona č. 85-98, který je pouze „procesním zákonem", na společnost La Poste neznamená, že tato společnost nemůže vyhlásit úpadek nebo se nacházet v platební neschopnosti. Francouzská republika zdůrazňuje, že na VIVO se uplatní zvláštní řízení, která věřitelům v žádném případě nezaručují pokrytí veškerých jejich

pohledávek. Zákon č. 80-539 a právní předpisy přijaté k jeho provedení, jejichž hlavním cílem bylo upravit situace, kdy právnické osoby veřejného práva, i když jsou solventní, odmítají splácet některé dluhy, konkrétně zavedly režim prostředků výkonu rozhodnutí, který dozorčímu orgánu svěřuje pravomoc nahradit výkonný orgán veřejné instituce a uvolnit z této instituce „nezbytné prostředky“, a nikoliv státní zdroje, k uspokojení potenciálních věřitelů. Tento zákon nicméně státu, jehož úlohu lze považovat za úlohu zmocněnce *ad hoc*, v žádném případě nesvěřuje právo, a tím méně povinnost, uvolnit státní zdroje ve prospěch případných věřitelů veřejných institucí. Tento výklad je potvrzen jak stanoviskem Conseil d'État č. 381-088 ze dne 25. března 2008, tak francouzskou správní judikaturou. Konečně existence programů, které Komise uvedla v bodech 174 až 178 odůvodnění napadeného rozhodnutí a jež umožňují poskytování státních záloh jednotlivým subjektům, které zajišťují veřejné služby, nemůže potvrdit zavedení mechanismu implicitní záruky.

80 Tribunál v tomto ohledu uvádí, že účastnice řízení shodně dospěly k závěru, že zákon č. 85-98 vylučuje ze své působnosti všechny právnické osoby veřejného práva, a konkrétně VIVO. Podle článku 2 tohoto zákona, nyní článku 620-2 obchodního zákoníku, ve znění platném do 1. ledna 2006, se totiž „[s]oudní vyrovnání a soudní likvidace vztahují na všechny obchodníky, všechny osoby zapsané v živnostenském rejstříku, všechny zemědělce a všechny právnické osoby soukromého práva“. Odpovídající ustanovení platné ke dni přijetí napadeného rozhodnutí v tomtéž smyslu stanoví, že „[ř]ízení o ochraně před věřiteli se vztahuje na všechny osoby vykonávající obchodní nebo řemeslnou činnost, na všechny zemědělce, na všechny ostatní fyzické osoby vykonávající samostatně výdělečnou činnost, včetně svobodného povolání podléhajícího zákonné nebo správní regulaci nebo jehož titul je předmětem ochrany, jakož i na všechny právnické osoby soukromého práva“. Z judikatury francouzského Cour de cassation (kasační soud), na kterou Francouzská republika odkazuje ve svých písemnostech, kromě toho plyne, že z právních předpisů vyplývá, že „majetek, který nevlastní soukromé osoby, je spravován a zcizován ve formách a podle pravidel, které jsou pro něj specifické; že pokud jde o majetek veřejnoprávních subjektů – i když vykonávají průmyslovou nebo obchodní činnost –, zásada nedotknutelnosti tohoto majetku neumožňuje použít prostředky výkonu rozhodnutí podle soukromého práva; že pouze věřiteli, ve vztahu k němuž bylo vydáno soudní rozhodnutí, které nabylo právní moci a v němž bylo veřejnoprávnímu subjektu uloženo zaplacení – i prostřednictvím zálohy – určité peněžní částky, přísluší uplatnit konkrétní pravidla plynoucí ze zákona [č. 80-539]“ [viz rozsudek Cour de cassation (první občanskoprávní senát) ze dne 21. prosince 1987, Bureau de recherches géologiques et minières (BRGM) v. Sté Llyod continental, *Bulletin des arrêts de la Cour de cassation* I, č. 348, s. 249].

81 Účastnice řízení se naproti tomu neshodují ohledně důsledků, které je třeba vyvodit z nepoužitelnosti řízení ve věci soudního vyrovnání a soudní likvidace podle obecné právní úpravy na VIVO za účelem určení existence státní záruky ve prospěch La Poste.

82 Úvodem je třeba uvést, že podle znění napadeného rozhodnutí (viz body 118 a 119 odůvodnění) měla Komise za to, že za účelem prokázání, zda existuje záruka za úhradu jednotlivých pohledávek, je po přezkumu právních předpisů a vnitrostátní judikatury (viz první část druhého žalobního důvodu výše) třeba posoudit, zda postup věřitele společnosti La Poste za účelem uspokojení jeho pohledávky za předpokladu, že by se tato společnost ocitla ve finančních potížích, je srovnatelný s postupem věřitele podniku podléhajícího obchodnímu právu. Na rozdíl od toho, co lze předpokládat na základě argumentace Francouzské republiky, cílem postupu Komise nebylo dospět k závěru, že VIVO z důvodu, že se na ni nevztahuje obecná právní úprava v oblasti soudního vyrovnání a soudní likvidace, nemůže vyhlásit úpadek.

83 V projednávaném případě Komise dospěla k závěru, že situace věřitelů VIVO je výhodnější než situace soukromých věřitelů z důvodu, že na rozdíl od toho, co nastane v rámci použití obecné právní úpravy v oblasti soudního vyrovnání a soudní likvidace, věřitel veřejné instituce není vystaven nebezpečí, že jeho pohledávka zanikne z důvodu zahájení soudní likvidace (viz bod 150 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

84 Tento závěr je třeba potvrdit. Jak totiž připustila Francouzská republika v žalobě, zákon č. 80-539 stanoví jiný mechanismus než je mechanismus zavedený řízeními ve věci soudního vyrovnání a soudní likvidace podle obecné právní úpravy. Tento zákon a právní předpisy přijaté k jeho použití zavádí řízení o vymáhání pohledávky, jehož zahájení nevede na rozdíl od likvidačního řízení ve smyslu obecné právní úpravy k zániku pohledávek, ale nanejvýš k odkladu jejich splacení. Situace věřitelů veřejných institucí je z tohoto důvodu nutně výhodnější než situace věřitelů osob, na které se vztahuje zákon č. 85-98, jejichž pohledávka může v případě nedostatečnosti aktiv zadlužené osoby nebo subjektu zaniknout.

85 Jak vyplývá z popisu řízení použitelných na VIVO podle zákona č. 80-539 (viz zejména body 23 až 28 odůvodnění napadeného rozhodnutí) v případě nedostatku aktiv VIVO je buď splacení pohledávek odloženo, nebo příslušný dozorčí orgán uvolní zdroje ke splacení pohledávek. Z toho vyplývá, že situace věřitelů veřejných institucí je nutně výhodnější než situace věřitelů soukromých osob.

86 I když, jak uvedla Francouzská republika, což Komise ostatně nezpochybnila (viz zejména bod 160 odůvodnění napadeného rozhodnutí), zákon č. 80-539 mimoto výslovně nestanoví, že stát má povinnost uvolnit státní zdroje za účelem výkonu soudního rozhodnutí podle článku 1-II uvedeného zákona, Komise se nedopustila pochybení, když tvrdila, že po vyčerpání vlastních zdrojů veřejné instituce v prodlení budou dluhy zadlužené veřejné instituce s největší pravděpodobností splaceny ze státních zdrojů.

87 V tomto ohledu se Komise nedopustila nesprávného posouzení, když v bodech 174 až 176 odůvodnění napadeného rozhodnutí odkázala na některé finanční poslání a programy, aby poukázala na existenci státních zdrojů, které mohou být případně uvolněny v případě platební neschopnosti VIVO, a tudíž na indicii o účinnosti implicitní státní záruky ve prospěch posledně uvedených.

88 S ohledem na výše uvedené je třeba závěry uvedené v bodech 179 a 180 odůvodnění napadeného rozhodnutí – jakožto indicie o neomezené státní záruce ve prospěch VIVO – ohledně důsledků vyplývajících z použití zákona č. 80-539, potvrdit.

Ke třetí části vycházející z toho, že Komise se dopustila pochybení, když možnost uplatnění odpovědnosti státu v případě platební neschopnosti VIVO postavila na roveň mechanismu automatické a neomezené záruky za pasiva

89 Ve třetí části druhého žalobního důvodu Francouzská republika tvrdí, že na rozdíl od tvrzení Komise by se věřitelé společnosti La Poste nemohli systematicky dovolávat odpovědnosti státu v případě platební neschopnosti této společnosti. Francouzská republika mimo jiné zpochybňuje závěr, že odpovědnost státu lze uplatnit automaticky pouze na základě finanční situace veřejné instituce, která by jí neumožňovala splácet její dluhy. Podle názoru Francouzské republiky nelze založení odpovědnosti státu, které podle judikatury Conseil d'État podléhá přísným podmínkám, postavit na roveň mechanismu automatické a neomezené záruky. Francouzská republika v tomto ohledu tvrdí, že uplatnění odpovědnosti státu předpokládá, že újma způsobená věřiteli má mimořádný a zvláštní charakter a že mezi jednáním nebo nečinností státu a způsobenou újmou existuje přímá příčinná souvislost.

90 Úvodem je třeba připomenout, že pouze objektivní zjištění vedoucí k závěru, že stát je právně povinen uspokojit věřitele takové VIVO, o jakou jde v projednávané věci, by umožnilo konstatovat existenci státní záruky (v tomto smyslu viz rozsudek Tribunálu ze dne 26. června 2008, SIC v. Komise, T-442/03, Sb. rozh. s. II-1161, bod 126).

91 V projednávané věci účastnice řízení shodně uvádí, že bezpochyby existují rozdíly mezi záručním mechanismem, který spočívá v automatickém a neurčitém nahrazení dlužníka v případě, že tento nebude moci plnit své finanční závazky, a systémem odpovědnosti, který je založen na škodné události přímo přičitatelné odpovědné osobě a který zahrnuje zohlednění údajů vlastních každému případu.

92 Co se týče napadeného rozhodnutí, odůvodnění Komise vychází z rozsudku Conseil d'État ze dne 18. listopadu 2005, Société fermière de Campoloro a další (*Sbírka rozhodnutí Conseil d'État*, s. 515), který podle bodu 124 odůvodnění uvedeného rozhodnutí stanoví, že režim odpovědnosti státu v řízeních o vymáhání dluhů veřejných institucí vykazuje veškeré vlastnosti záručního mechanismu. Zásadní odůvodnění tohoto rozsudku zní takto:

„Vzhledem k tomu, že zákonodárce těmito ustanoveními hodlal v případě, že územní samospráva neplní své povinnosti při zajištění výkonu pravomocného soudního rozhodnutí ani po úřední výzvě, propůjčit představiteli státu pravomoc zastoupit orgány tohoto správního celku za účelem uvolnění nebo vytvoření zdrojů umožňujících řádný výkon tohoto soudního rozhodnutí; že za tímto účelem je povinen přijmout pod dohledem soudu nezbytná opatření s ohledem na situaci správního celku a naléhavých požadavků obecného zájmu; že k těmto opatřením náleží možnost přikročit k prodeji majetku korporace, který není nezbytný pro řádný výkon veřejných služeb, jimiž byla pověřena; že pokud prefekt nekoná nebo opomene využít svých pravomocí, které mu zákon propůjčil, může se věřitel územní samosprávy zákonně obrátit proti státu v případě závažného pochybení při výkonu dozoru; že kromě toho, za předpokladu, že s ohledem na situaci korporace, zejména na nedostatek jejích aktiv nebo z důvodu naléhavých požadavků obecného zájmu, mohl prefekt zákonně odmítnout přijmout určitá opatření za účelem zajištění řádného výkonu soudního rozhodnutí, by při újmě, která tím věřiteli územní samosprávy vznikla a která by byla mimořádného a zvláštního rázu, bylo možno uplatnit odpovědnost veřejné moci."

93 Odůvodnění Komise je rovněž založeno na oznámení Conseil d'État z roku 1995 (bod 139 odůvodnění napadeného rozhodnutí), jakož i na rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ze dne 26. září 2006, Société de gestion du port de Campoloro a Société fermière de Campoloro v. Francie (č. 57516/00) (bod 204 a násl. odůvodnění napadeného rozhodnutí).

94 Komise se přitom nedopustila pochybení, když v podstatě dospěla k závěru, že odpovědnost státu může být s ohledem na tyto rozsudky a toto oznámení uplatněna za předpokladu, že by opatření vyplývající z provedení zákona č. 80-539 neumožnilo věřiteli takové VIVO, jako je v projednávané věci La Poste, uspokojit svoji pohledávku.

95 Žádný z argumentů Francouzské republiky nemůže tento závěr vyvrátit.

96 Zaprvé z judikatury Conseil d'État připomenuté v bodě 92 výše vyplývá, že věřitel má právo podat žalobu na stát v případě závažného pochybení při výkonu dozoru a rovněž právo uplatnit odpovědnost veřejné moci v případě, že s ohledem na situaci dotčené právnické osoby veřejného práva, zejména na nedostatek jejích aktiv, nebo z důvodu naléhavých požadavků obecného zájmu uvedený věřitel utrpěl mimořádnou a zvláštní újmu vyplývající z odmítnutí prefekta přijmout opatření, která by mohla zaručit nároky uvedeného věřitele.

97 Výsledkem sporu ve věci týkající se přístavu Campoloro (Francie), jak vyplývá z výše uvedeného rozsudku Société de gestion du port de Campoloro a Société fermière de Campoloro v. Francie, je přitom skutečnost, že navzdory argumentům žalobkyň stát převzal závazek zajistit uspokojení věřitelů, čímž zakotvil myšlenku, že odpovědnost státu lze uplatnit *ultima ratio*. Jak Komise uvedla v bodě 208 odůvodnění napadeného rozhodnutí, Evropský soud pro lidská práva měl ve výše uvedeném rozsudku za to, že státu přísluší, aby zajistil uspokojení věřitelů, kteří byli zatížení zvláštním a přílišným břemenem z důvodu nezaplacení částek, které jim náležely.

98 Zadruhé, pokud jde o tvrzení, že uplatnění odpovědnosti státu vyžaduje důkaz o přímé příčinné souvislosti mezi jednáním státu a újmou způsobenou věřitelům, postačuje uvést, že – jak uznala Francouzská republika – pokud VIVO, které bylo svěřeno poslání veřejné služby, nesplácí své dluhy a jejich splacení je jí uloženo soudním rozhodnutím, stát je i bez návrhu zmocněn uvolnit nezbytné prostředky. V případě, že odmítne, aby VIVO splatila dotčené pohledávky prostřednictvím všech nutných opatření, včetně prodeje majetku, dostává se do situace, ve které může být uplatněna jeho

odpovědnost. Jak přitom zdůraznila Komise, jeví se být vyloučené, že by stát přistoupil k prodeji veškerého majetku společnosti La Poste. V souladu s požadavkem kontinuity veřejné služby, který ve francouzském právu představuje ústavní zásadu a je závazný pro státní orgány při provádění zákona č. 80-539, majetek, který VIVO potřebuje k plnění poslání veřejné služby, nelze zcizit.

99 Zatřetí Francouzská republika tvrdí, že Komise nesprávně odkazovala jednak na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, jež se týká nevykonání soudních rozhodnutí, které samo vedlo k zásahu do vlastnického práva, konkrétně na výše uvedený rozsudek Société de gestion du port de Campoloro a Société fermière de Campoloro v. France (viz body 204 až 211 odůvodnění napadeného rozhodnutí), a jednak na teorii zdánlivosti v tom smyslu, že věřitelé VIVO mohli mít legitimní přesvědčení, že existuje státní záruka. Je nutno konstatovat, že použití této teorie bylo uvedeno pouze pro úplnost. Komise tak v bodě 227 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že „[p]oužití teorie zdánlivosti umožňuje potvrzení tohoto důkazu“. Argument vycházející z toho, že teorii zdánlivosti nelze použít v takovém případě, v němž je, tak jako v projednávané věci, dotčen vznik pohledávek, je tudíž třeba prohlásit za irelevantní. Nesprávné odůvodnění totiž nemůže ospravedlnit zrušení aktu, jehož je součástí, pokud bylo uvedeno jen pro úplnost a pokud existuje jiná část odůvodnění, na které lze akt založit (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 7. dubna 2011, Řecko v. Komise, C-321/09 P, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, bod 61 a citovaná judikatura).

Ke čtvrté části vycházející z nesprávného posouzení, kterého se Komise dopustila v případě důsledků případných převodů povinností po zániku VIVO

100 Francouzská republika tvrdí, že případné zachování určitých pohledávek spojených s povinnostmi veřejné služby společnosti La Poste nesouvisí s postavením VIVO. Francouzská republika, která uznává, že zásada kontinuity veřejné služby zahrnuje v případě zániku veřejné instituce převod tohoto úkolu a majetku, který byl určen k plnění tohoto úkolu, má za to, že nic nebrání zániku VIVO, pokud lze pokračovat v úkolech veřejné služby, které vykonává.

101 Je nutno uvést, že argumentaci Francouzské republiky, která nemůže vyvrátit závěr, že Komise mohla právem dospět k závěru, že existuje neomezená státní záruka, pouze na základě zjištění učiněných v rámci prvních tří částí projednávaného žalobního důvodu, je třeba prohlásit za irelevantní (viz judikatura citovaná v bodě 99 výše).

102 Francouzská republika v každém případě výslovně uznala, že zásada kontinuity veřejné služby zahrnuje v případě zániku veřejné instituce, jež vykonává úkol veřejné služby (jak je tomu v případě společnosti La Poste), převod tohoto úkolu a majetku určeného k jeho plnění, a tedy převod práv a povinností spojených s tímto úkolem. Převod práv a povinností spojených s úkolem veřejné služby však v zásadě a jak vyplývá z konstatování Komise zahrnuje současný převod práv a povinností instituce pověřené uvedeným úkolem.

103 Ze všech těchto úvah vyplývá, že druhý žalobní důvod je třeba zamítnout.

Ke třetímu žalobnímu důvodu, jenž vychází z porušení pojmu „výhoda“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU

104 Třetí žalobní důvod Francouzské republiky je rozdělen na dvě části.

K první části vycházející z toho, že Komise nesprávně dospěla k závěru, že existence státní záruky – kdyby byla prokázána – by zvýhodňovala La Poste

105 V první části má Francouzská republika za to, že i za předpokladu, že by byla prokázána existence neomezené státní záruky ve prospěch VIVO, nebylo prokázáno, že tato záruka zvýhodňuje La Poste. Francouzská republika v podstatě tvrdí, že existence záruky, a tedy výhody ve prospěch společnosti La

Poste byla konstatována na základě analýz provedených ratingovými agenturami, které přímo odrážejí stanoviska Komise týkající se ostatních VIVO, jakož i doporučení Komise zaslané francouzským orgánům dne 4. října 2006 (viz bod 10 výše). Komise tak na základě naprosté argumenatce v kruhu dospěla k závěru, že existuje výhoda poskytnutá La Poste.

106 Je třeba mít za to, že poskytnutí záruky za podmínek, které neodpovídají tržním podmínkám, jako je tomu v případě neomezené záruky poskytnuté bez protiplnění, může obecně zvýhodňovat osobu, které byla záruka udělena, v tom smyslu, že má za následek zlepšení finančního postavení příjemce snížením nákladů, které obvykle zatěžují jeho rozpočet. V odpověď na otázku položenou na jednání Francouzská republika uznala, že v souladu se sdělením z roku 2008 lze připustit, že pokud se na podnik z důvodu jeho právní formy nevztahuje konkurzní nebo jemu obdobné řízení, může získat výhodnější úvěrové podmínky, a tedy výhodu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

107 V tomto ohledu je třeba připomenout, že jak vyplývá z ustálené judikatury, pojem podpory je obecnější než pojem dotace vzhledem k tomu, že zahrnuje nejen taková pozitivní plnění, jako jsou samotné dotace, ale také zásahy státu různými způsoby snižující náklady, které obvykle zatěžují rozpočet podniku a které mají tutéž povahu a tytéž účinky jako dotace, aniž jimi v přesném slova smyslu jsou (viz rozsudky Soudního dvora ze dne 8. května 2003, Italie a SIM 2 Multimedia v. Komise, C-328/99 a C-399/00, Recueil, s. I-4035, bod 35, a ze dne 15. června 2006, Air Liquide Industries Belgium, C-393/04 a C-41/05, Sb. rozh. s. I-5293, bod 29 a citovaná judikatura). Pro posouzení toho, zda státní opatření představuje podporu, je třeba podle ustálené judikatury určit, zda podnik, který je jeho beneficientem, získává hospodářskou výhodu, kterou by za běžných tržních podmínek nezískal (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 11. července 1996, SFEI a další, C-39/94, Recueil, s. I-3547, bod 60, a výše uvedený rozsudek Komise v. Nizozemsko, bod 87 a citovaná judikatura).

108 Neomezená státní záruka přitom svému příjemci mimo jiné umožňuje získat výhodnější úvěrové podmínky, než které by získal pouze na základě svých výsledků, a umožňuje tudíž snížit tlak na jeho rozpočet.

109 Je třeba poznamenat, že Komise výlučně s cílem prokázat, že La Poste získala výhodnější úvěrové podmínky, a v důsledku toho finanční výhodu, odkázala na stanoviska ratingových agentur a konkrétně na nejvýznamnější z nich. Komise v tomto ohledu zdůrazňuje, že jelikož jsou Fitch a Standard & Poor's dvě významné ratingové agentury a je zjištěno, že trh přihlíží k jejich ratingu při rozhodování o poskytnutí úvěru danému podniku, rating od těchto agentur (od jedné z nich nebo od obou), který je vyšší, než by byl při neexistenci záruky, může přinést La Poste výhodu, na niž by za obvyklých tržních podmínek nedosáhla.

110 Francouzská republika tedy neprávem tvrdí, že Komise použila argumentaci v kruhu. Odkaz na metodiky pro vydávání ratingů použité uznávanými agenturami byl učiněn pouze s cílem potvrdit, že státní záruka ve prospěch VIVO jim může poskytnout výhodu prostřednictvím výhodnějších úvěrových podmínek (viz zejména bod 257 odůvodnění napadeného rozhodnutí), a nikoliv prokázat, že taková záruka existuje.

111 Každopádně tvrzení, že tato stanoviska pouze odráží oznámení Komise, je skutkově nepodložené. Francouzská republika zejména neprokázala, že základem zohlednění státní záruky ratingovými agenturami bylo rozhodnutí Komise 2005/145/ES ze dne 16. prosince 2003 o státních podporách, které Francie poskytla EDF a odvětví elektrárenského a plynárenského průmyslu (Úř. věst. 2005, L 49, s. 9). Pouhá okolnost, že dokumenty, na které Komise odkázala, vypracovaly ratingové agentury po přijetí tohoto rozhodnutí, nepostačuje k prokázání toho, že základem zohlednění státních záruk těmito agenturami bylo nutně přijetí uvedeného rozhodnutí. V tomto ohledu nelze Komisi vytýkat, že odkázala na dokumenty pocházející z období napadeného rozhodnutí, spíše než na zprávy předcházející dni přijetí tohoto rozhodnutí.

112 První část třetího žalobního důvodu je tudíž neopodstatněná.

Ke druhé části vycházející z toho, že Komise nesprávně dospěla k závěru, že údajná státní záruka může zvýhodnit La Poste z důvodu pozitivního vlivu, který má na finanční rating

113 Ve druhé části Francouzská republika tvrdí, že Komise nesprávně dospěla k závěru o existenci výhody z důvodu pozitivního vlivu, který může mít záruka na její rating. Zaprvé zdůrazňuje, že Komise nezohlednila skutečnost, že rating, který má La Poste, vyplývá z toho, že ratingové agentury se zabývají státní podporou jako celkem, což zahrnuje zohlednění mnohých skutečností, a nikoliv pouze existence záruky. Francouzská republika zadruhé uvádí, že i při neexistenci takové záruky by rating udělený La Poste ratingovými agenturami, jež jsou zvláště citlivé na skutečnost, že tento podnik je ve vlastnictví státu, zůstal nezměněn. Komise stejně jako tyto agentury jasně nerozlišuje mezi tím, co spadá pod postavení La Poste, a tím, co vyplývá z vlastnictví jejího kapitálu.

114 Argumentaci Francouzské republiky nelze přijmout.

115 Nejprve je třeba uvést, že Komise nepopírá, že kromě státní záruky, která může být případně poskytnuta podniku, finanční rating zohledňuje všechny parametry, které dosvědčují očekávanou státní podporu (viz bod 280 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

116 Francouzské republice se konečně nepodařilo vyvrátit konstatování učiněné na základě metodických dokumentů vypracovaných ratingovými agenturami, že ratingové agentury jsou citlivé na právní formu hodnocených subjektů, v projednávaném případě skutečnost, že má postavení VIVO.

117 S ohledem na výše uvedené je třeba třetí žalobní důvod zamítnout.

K prvnímu žalobnímu důvodu, jenž vychází z nesprávného právního posouzení, jelikož Komise právně dostatečným způsobem neprokázala existenci státní podpory

118 Francouzská republika tvrdí, že Komise nerespektovala důkazní břemeno ani míru dokazování, které nese v oblasti státních podpor. Komise zejména v rozporu se zásadami zakotvenými judikaturou založila svůj přezkum na několika negativních předpokladech, domněnkách a spekulacích, a tudíž pozitivně neprokázala existenci podpory ve prospěch La Poste. Tak je tomu jak v rámci prokazování existence implicitní záruky francouzského státu ve prospěch La Poste (viz body 129, 134, 136, 152, 154, 160, 161, 165, 169, 179, 195, 202 a 251 odůvodnění), tak v rámci přezkumu existence výhody, a to přesným přezkumem – jak vyžaduje judikatura – účinků sporného opatření. V tomto ohledu nepostačuje prokázat, že uvedené opatření „může“ poskytnout výhodu, aby bylo možné jej kvalifikovat jako státní podporu, a zvláště jako existující podporu. Francouzská republika konečně v replice tvrdí, že Komise nepředložila důkaz o tom, že údajná výhoda, kterou získala La Poste, vyplývá z převodu státních zdrojů.

119 Z judikatury vyplývá, že Komise se nemůže domnívat, že podnik získal výhodu, jež zakládá státní podporu, na základě toho, že se opře pouze o negativní předpoklad vycházející z neexistence informací umožňujících dospět k opačnému závěru, nejsou-li jiné poznatky, které mohou pozitivně prokázat existenci takové výhody. Z tohoto hlediska má Komise přinejmenším povinnost ujistit se o tom, že informace, které má k dispozici, byť mohou být útržkovité a neúplné, představují dostačující základ pro závěr, že podnik získal výhodu, jež zakládá státní podporu (v tomto smyslu viz rozsudek Soudního dvora ze dne 17. září 2009, Komise v. MTU Friedrichshafen, C-520/07 P, Sb. rozh. s. I-8555, bod 56).

120 V tomto ohledu povaha důkazů, které musí být předloženy Komisí, do značné míry závisí na povaze zamýšleného státního opatření. Pokud jde konkrétně o důkaz o existenci implicitní státní záruky, lze jej dovodit ze souboru shodujících se poznatků, jež mají určitou spolehlivost a soudržnost a vycházejí zejména z výkladu relevantních ustanovení vnitrostátního práva, a zejména jej lze dovodit z právních účinků, které vyplývají z právní formy přijímajícího podniku. Za účelem prokázání, že stát poskytl

implicitní finanční záruku, která ve své podstatě není výslovně stanovena vnitrostátním zákonem, podniku se zvláštním postavením, lze oznámení a výkladové oběžníky považovat v tomto ohledu za relevantní.

121 Z úvah rozvinutých v rámci přezkumu druhého žalobního důvodu v projednávaném případě vyplývá, že Komise pozitivně posoudila existenci neomezené státní záruky ve prospěch La Poste. Komise zohlednila několik shodujících se poznatků, které představovaly dostatečný základ k prokázání toho, že společnosti La Poste byla z důvodu jejího postavení VIVO poskytnuta implicitní a neomezená státní záruka. Tyto objektivní indicie vycházejí zaprvé z objektivní skutečnosti, že La Poste v oblasti vyrovnání a likvidace podniků v obtížích nepodléhá obecné právní úpravě (bod 117 odůvodnění napadeného rozhodnutí), zadruhé, že zákon č. 80-539, kterému společnost La Poste podléhá, nevyvolává stejné účinky jako likvidační řízení podle obecné právní úpravy a vede k tomu, že věřitelé VIVO se nacházejí v mnohem příznivější situaci než věřitelé soukromých osob (body 148 až 180 odůvodnění napadeného rozhodnutí), a zatřetí a jen pro úplnost že „za málo pravděpodobného předpokladu, že by řízení ustavené zákonem [č. 80-539] neumožnilo uspokojení věřitele“ (bod 184 odůvodnění napadeného rozhodnutí), posledně uvedený by mohl být krom toho uspokojen uplatněním odpovědnosti státu (body 185 až 222 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

122 Skutečnost, že Komise považovala za vhodné v odpověď na argumenty předložené francouzskými orgány ve správním řízení prokázat, že nic ve francouzském právu nevylučuje existenci implicitní státní záruky ve prospěch VIVO (viz body 120 až 138 odůvodnění napadeného rozhodnutí), představuje pouze výchozí bod úvah, které jasně uvedla v bodech 116 až 255 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Nelze tedy tvrdit, že Komise za účelem tohoto prokázání vycházela z pouhých záporných domněnek a spekulací. Jak bylo uvedeno v bodě 71 výše, Komise výslovně odkázala na oznámení Conseil d'État z roku 1995 (bod 139 odůvodnění napadeného rozhodnutí), jakož i na oznámení francouzského ministra hospodářství, financí a průmyslu ze dne 22. července 2003 (body 146 až 147 odůvodnění napadeného rozhodnutí), oznámení, jejichž znění je jednoznačné.

123 Stejně tak Komise poskytla dostatek důkazů k prokázání toho, že tato záruka zakládá výhodu. Pokud jde o prokázání skutečných účinků sporného opatření, z judikatury vyplývá, že Komise není povinna tak učinit v případě již poskytnutých podpor [viz rozsudek Soudního dvora ze dne 1. června 2006, P&O European Ferries (Vizcaya) a Diputación Foral de Vizcaya v. Komise, C-442/03 P a C-471/03 P, Sb. rozh. s. I-4845, bod 110 a citovaná judikatura). V tomto ohledu není třeba jakkoli rozlišovat mezi existujícími a protiprávními podporami.

124 Skutečný účinek výhody, která plyne ze státní záruky, lze kromě toho předpokládat. Taková záruka poskytuje dlužníkovi možnost získat nižší úroky nebo nabízet nižší zajištění. Z judikatury tak vyplývá, že i zvýhodnění poskytnuté prostřednictvím potenciálních dodatečných nákladů pro stát může naplňovat podstatu státní podpory (rozsudek Soudního dvora ze dne 1. prosince 1998, Ecotrade, C-200/97, Recueil, s. I-7907, bod 43, a rozsudek Tribunálu ze dne 13. června 2000, EPAC v. Komise, T-204/97 a T-270/97, Recueil, s. II-2267, bod 80). Nejčastěji je tomu v případě záruk, které jsou obvykle spojeny s půjčkou nebo jiným finančním závazkem uzavřeným mezi dlužníkem a věřitelem.

125 První žalobní důvod musí být proto rovněž zamítnut jako neopodstatněný.

126 Ze všech těchto úvah vyplývá, že žaloba musí být zamítnuta v plném rozsahu.

K nákladům řízení

127 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a Francouzská republika neměla ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (šestý senát)

rozhodl takto:

1) Žaloba se zamítá.

2) Francouzské republice se ukládá náhrada nákladů řízení.

Kanninen
Wahl
Soldevila Fragoso

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 20. září 2012.

Podpisy.